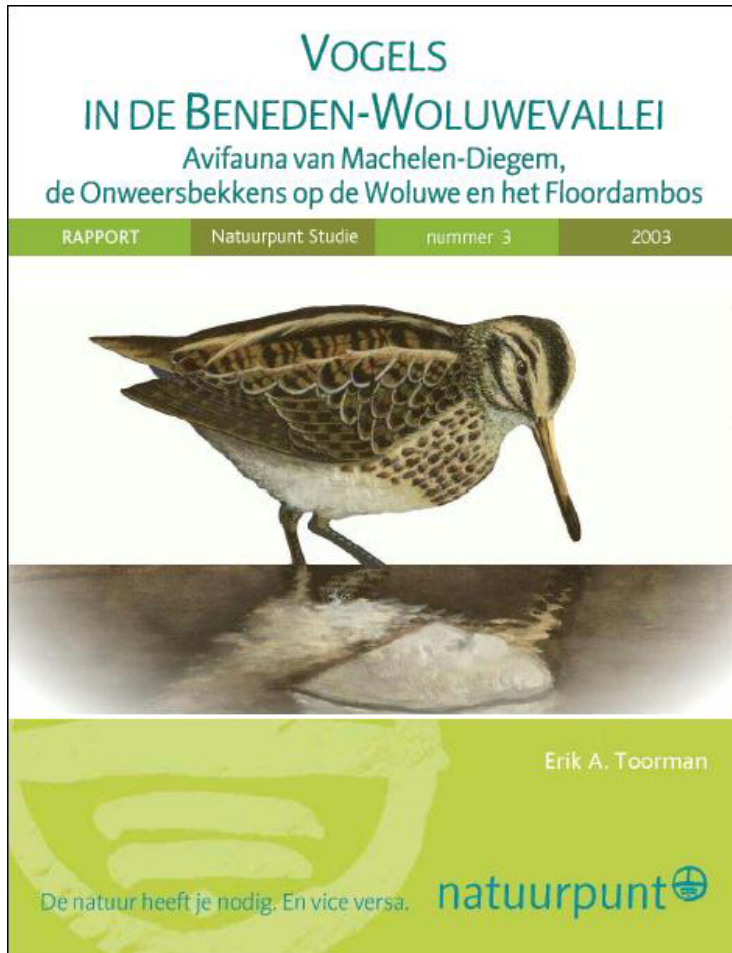

Publicatie

Machelen, Vlaams-Brabant, aan de noordrand van Brussel, is mogelijk het best gekend van de files op de Ring, lawaaioverlast van de Nationale Luchthaven, een bepaald groothandelswarenhuis, of de oudste inwonster van België ooit ... Grotendeels ingesloten tussen de industrie langs het Zeekanaal in het westen, de Nationale Luchthaven, met haar cargobedrijvenpark, in het oosten en de Brusselse agglomeratie in het zuiden, doorsneden door de Brusselse Ring en de E19 ... Wat heeft zo'n sterk verstedelijkt gebied te bieden aan natuur ?

Vogels in de Beneden-Woluwevallei beantwoordt die vraag aan de hand van een gedetailleerd overzicht van de evolutie van de avifauna op basis van gegevens verzameld over de laatste 25 jaren, aangevuld met historische gegevens en achtergrondinformatie over het studiegebied. Het resultaat is verrassend: 195 vogelsoorten, waarvan 183 werden waargenomen sinds 1977. Van de minstens 94 soorten die hier ooit hebben gebroed (exclusief 10 waarschijnlijke en mogelijke broedvogels), zijn er jammer genoeg reeds 18 uitgestorven, grotendeels typische soorten van agrarisch gebied, dat vooral sinds de jaren 1960 werd verdrongen door de oprukkende urbanisering (woningen, industrie en luchthaven).

De oorspronkelijk soortenrijkdom had het gebied te danken aan de Woluwe, haar natte weilanden erlangs en de vele meertjes te Diegem. De teloorgang van deze habitats door de inkokering van de Woluwe in de periode 1927-1937, werd 40 jaar later evenwel gedeeltelijk gecompenseerd door de aanleg van Onweersbekkens net over de grens met Vilvoorde, om de toenemende overstromingsproblemen nabij de monding in de Zenne aan te pakken. Dit nieuwe gebied werd spoedig door de natuur

ingenomen, met tal van soorten nieuw voor de regio. De vogelpopulatie van dit gebied werd vanaf het begin opgevolgd, wat een unieke reeks gegevens (+2200 waarnemingsdagen sinds 1977) oplevert over de ecologische rijping van een nieuw gebied. Het boek gaat dan ook vooral over de vogels waargenomen in de Onweersbekkens op de Woluwe, haar toevoerkanalen, dat begint in het centrum van Machelen, en een bufferzone er rond.

In de loop der jaren werden andere waardevolle plekjes in de Woluwevallei ontdekt. De belangrijkste zijn de Korenberg te Diegem-Lo, bestaande uit braakgrond en akkergebied rond de voet van de westelijke startbaan van de Luchthaven, en de Keiberg in het zuiden van Diegem, die jammer genoeg volgebouwd raakt.

Het deels beschermde Floordambos te Melsbroek, uitlopend in het Peutiebos op de grens Machelen-Vilvoorde, wordt reeds langer bestudeerd. Het westelijk deel wordt afgewaterd door de Trawoolbeek, die men tot hetzelfde hydraulisch bekken als de Woluwe kan rekenen. Het Vogelzangbekken en het recente Brucargowachtbekken aan de rand en de vijvers in het bos spelen een belangrijke rol in de populatiedynamiek tussen de open waters binnen het studiegebied. Samen met de Onweersbekkens wordt een bijna volkomen aaneensluitende, ecologisch zeer waardevolle groene zone gevormd, die meer aandacht en bescherming verdient.

De auteur, Erik Toorman, heeft vele jaren in Machelen gewoond en de vogels in de Beneden-Woluwevallei bijna 25 jaar lang op de voet gevolgd. Als amateur veldornitholoog en natuurfotograaf (met wetenschappelijke opleiding en ervaring als ingenieur-onderzoeker, verbonden als docent aan de K.U.Leuven, Laboratorium voor Hydraulica) heeft hij vogels kunnen observeren in vijf continenten. Hij was de eerste voorzitter van de Machelse Milieuraad en is actief betrokken bij diverse ornithologische projecten van de Natuurpunt Vogelwerkgroepen Noordwest Brabant (voorheen Wielewaal Brussel) en Dijleland en het Instituut voor Natuurbehoud.

De opbrengst van dit boek komt ten goede van het reservaat Floordambos-Peutiebos, in beheer door Natuurpunt afdeling Vilvoorde-Machelen-Steenokkerzeel (projectnr. 9934).

Het boek werd officieel gepresenteerd voor pers en belangstellenden in het gemeentehuis van Machelen op 12 juni 2003.

Uitgegeven (mei 2003) in samenwerking met Natuurpunt Studie als Rapport 2003, nr. 3.

A4 formaat, vii+302 blz., talrijke foto's, illustraties, tabellen en grafieken.

Prijs: 16.70 Euro

Natuurpunt-ledenprijs: 15 Euro.

Verkooppunten: Natuurpunt Winkel, Natuurpunt Afdeling Vilvoorde-Machelen-Steenokkerzeel, Gemeentehuis Machelen. Bestelling kan ook via de auteur.

Info: erik.toorman@bwk.kuleuven.be – 016/291425